رهنما

آستان قدس رضوی

۵۳

چند تابلو برای نصب

تصاویری از زندگی حضرت فاطمه

محمدجواد مروجی طبسی

بسم الله الرحمن الرحیم

رهنما ۵۳ (چند تابلو برای نصب: تصاویری از زندگی حضرت فاطمه سلام الله علیها)

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

رهنما ۵۳ (چند تابلو برای نصب: تصاویری از زندگی حضرت فاطمه سلام الله علیها)

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : چند تابلو برای نصب: تصاویری از زندگی حضـرت فاطمه زهرا (ص)/ گردآورنده معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی [آستان قدس رضوی].

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۴۰ ص.؛ ۱۱×۱۷س م.

فروست : رهنما؛ ۵۳.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۶۰-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر : تصاویری از زندگی حضرت فاطمه زهرا (ص).

موضوع : فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- فضایل

موضوع : فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- اخلاق

شناسه افزوده : آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

شناسه افزوده : موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره : BP۲۷/۲/چ۹۵ ۱۳۹۱

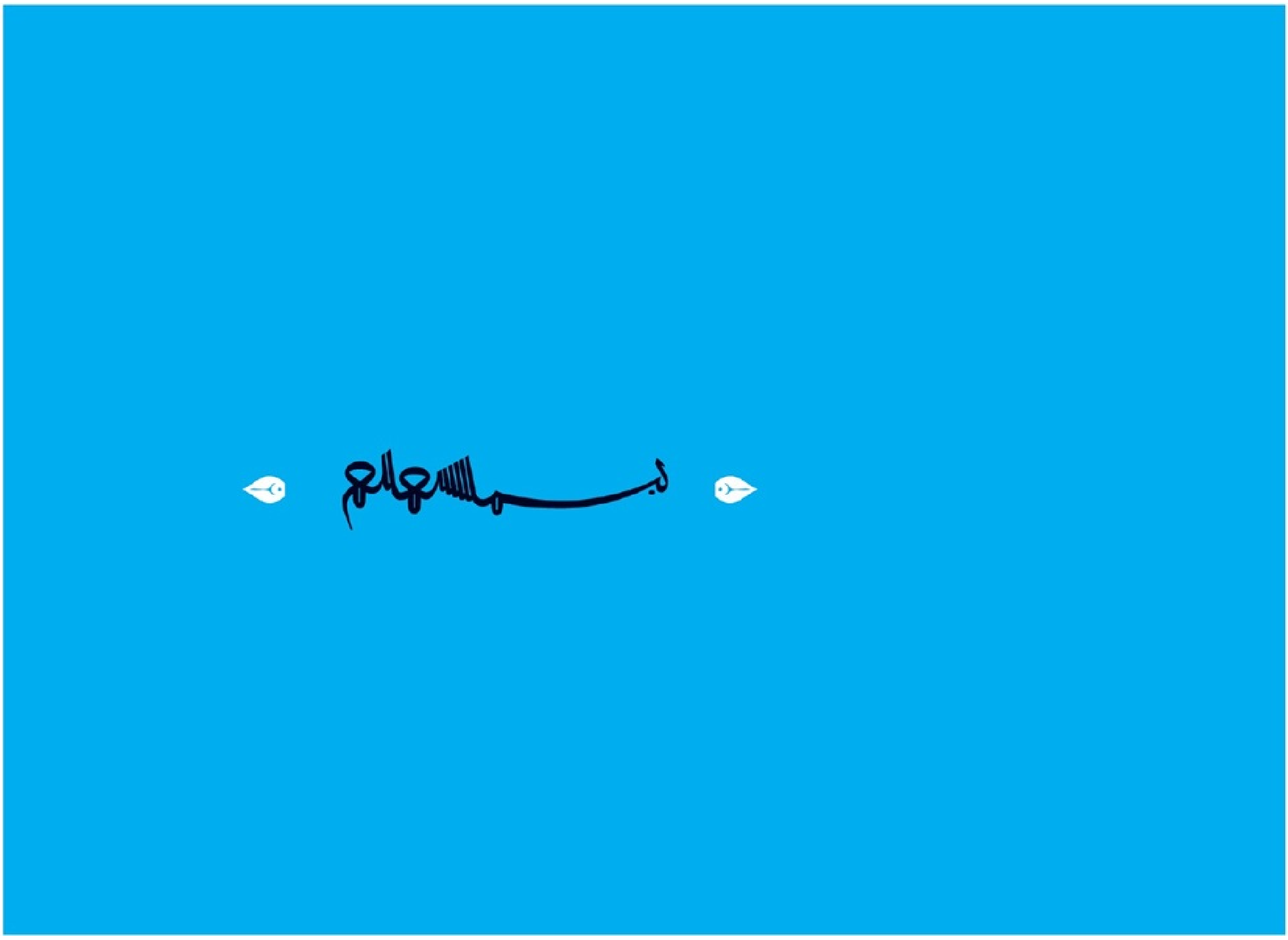
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۷۳

شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۶۵۵۴۹

چند تابلو برای نصب؛ تصاویری از زندگی حضرت فاطمهٔ زهرا

ص:۱

تصویر

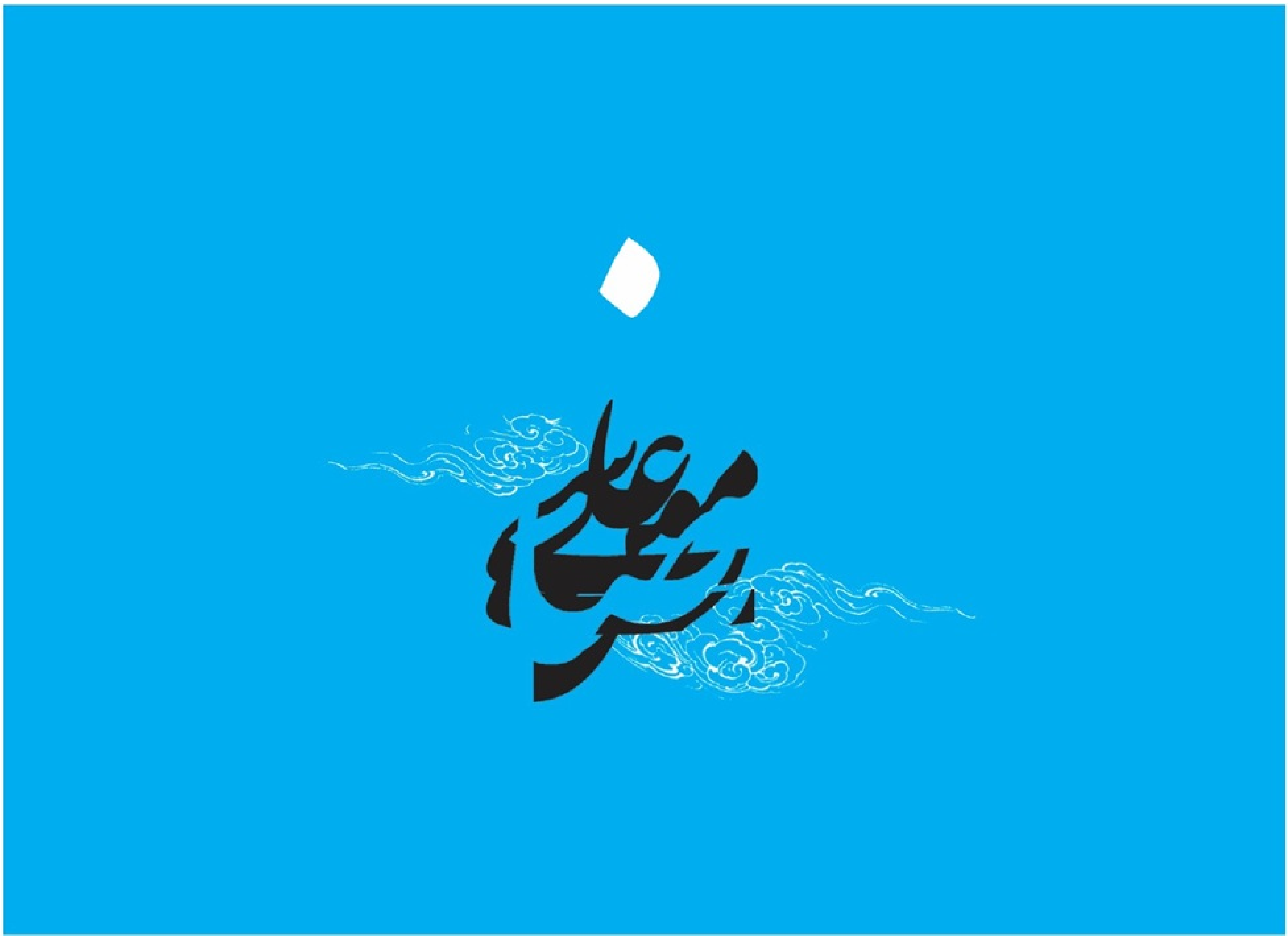
ص:۲

تصویر

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیشِ رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **رهنما** گامی است در این مسیر.
همگامِ ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

تصویر

ص:۴۰

پرسش ها

چند تابلو برای نصب ؛ تصاویری از زندگی حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها

این متن را برای پاسخ به این پرسش ها آماده کرده ایم:

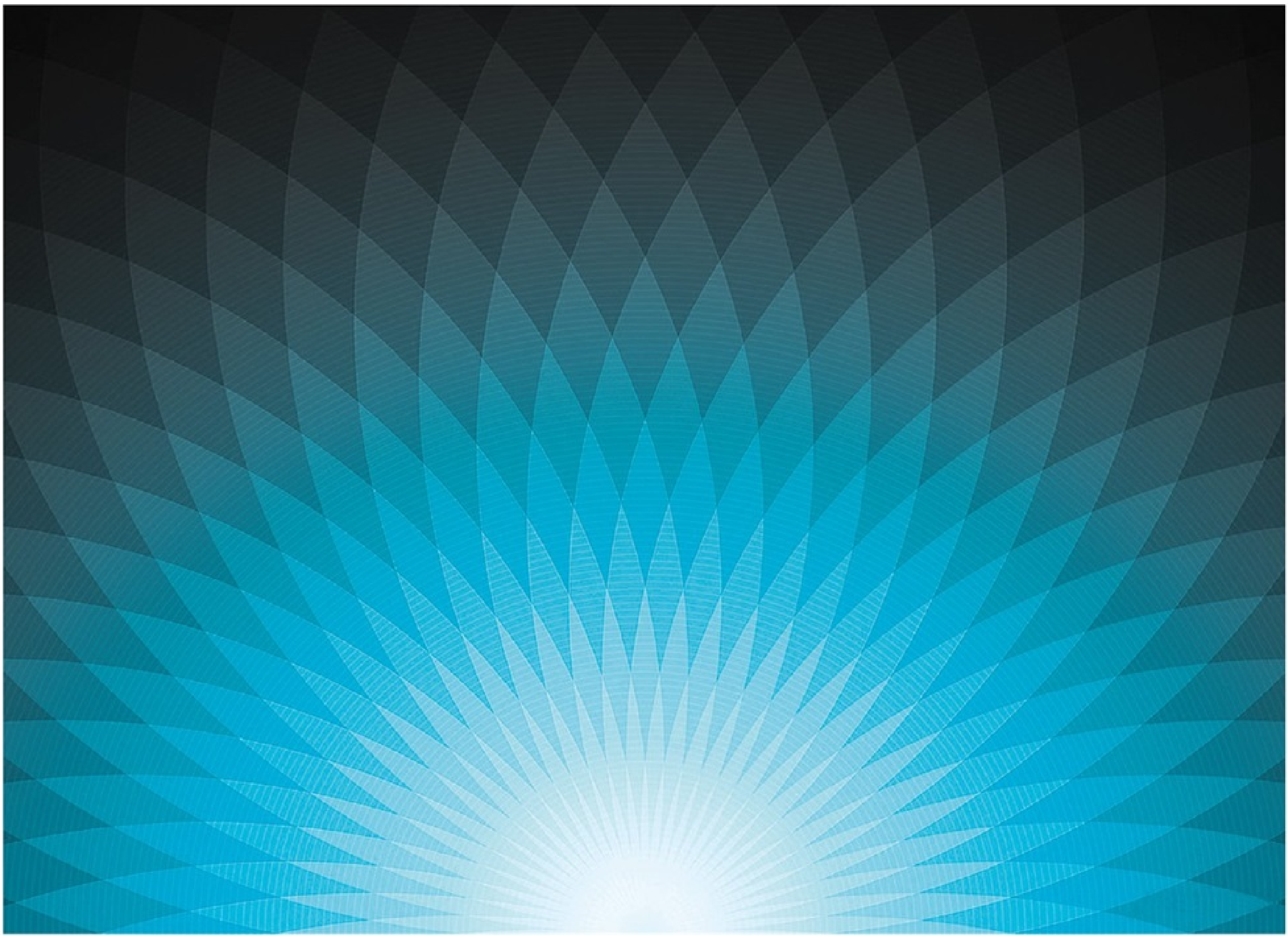
؟ در زندگی بانوی دو عالم، چه بود که حتی امامان معصوم نیز ایشان را الگوی خود معرفی کرده اند؟

؟ برای نصب دربرابر دیدگان، چه تصاویر نابی از زندگی زهرای مرضیه و مِنِش ایشان می توان گرفت؟

؟ اگر بخواهیم ده درس اخلاقی و عملی را ازخلال نگرش و کردار ایشان برگیریم، بر چه ساحت هایی تمرکز می کنیم؟

ص:۵

تصویر

ص:۶

درآمد

تاکنون، نام بسیاری از شخصیت ها به عنوان الگو به جامعه معرفی شـده است؛ اما جایگاه هیچ کدام به ممتازیِ جایگاه انبیای الهی و پیشوایان پاکِ خاندان نبیّ مکرم اسلام، حضرت محمد مصطفی، نبوده است. این سلالهٔ مطهر، با داشتن مدال افتخارِ پاکی و طهارت ازسوی پروردگار، بهترین الگوی بشریت بوده و خواهنـد بود. ازجملـهٔ این پاکان، دخت پیامبر بزرگ اسلام است که زنـدگی زاهدانه و عارفانه اش بزرگ ترین درس زندگی برای مسلمانان است.

قرآن مجید مسئلهٔ اسوه و الگو را این گونه مطرح می کند و مصادیق آن را ابراهیم، یاران او و پیامبر اکرم یاد می کند:

]قَدْ كانَتْ لَكمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فى إِبْراهيمَ وَ الَّذينَ مَعَهُ إِذْ قالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآؤُا مِنْكمْ وَ مِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ...[(- برای شما، سرمشق خوبی در زندگی ابراهیم و کسانی که با او بودند، وجود داشت؛ در آن هنگامی

ص:۷

که به قوم [مُشرك] خود گفتند: ما از شما و آنچه از غیر از خدا می پرستید، بیزاریم.) (۱)

]لَقَدْ کانَ لَکمْ فِیهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ کانَ یرْجُوا اللَّهَ وَ الْیوْمَ الْآخِرِ.[(- برای شما، در زندگی آنان اسوهٔ حسنه و سرمشق نیکویی بوده است، برای کسانی که امید به خدا و روز قیامت دارند.) (۲)

]لَقَدْ کانَ لَکمْ فی رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ کانَ یرْجُوا اللَّهَ وَ الْیوْمَ الْآخِرَ وَ ذَکرَ اللَّهَ کثیرا.[(- قطعاً، در زندگی رسول خدا، برای شما سرمشق نیکویی بود [و] برای آنان که امید به رحمت خدا و روز رستاخیز دارند و خدا را بسیار یاد می کنند.)(۳)

به دنبال این اشارهٔ قرآنی، پیامبر اسلام نیز چند تن از پیامبران را الگوی خویش معرفی کرده اند: «هفت تن از پیامبران الگوی من هستند که اولین آنان، حضرت نوح است.»(۴) سپس،

۱- . ممتحنه، ۴.

۲- . ممتحنه، ۶.

۳- . احزاب،۲۱.

۴- . ابن طاووس حلی، الطرائف، ج۲، ص۴۲۵؛ نورالله شوشتری، الصوارم المهرقه، ص۷۰؛ احمد بن علی طبرسی، الاحتجاج، ج۱، ص۱۸۹.

هـارون را الگوی امیرمؤمنان علی معرفی کردنـد و به وی فرمودنـد: «علی جان، تو نیز از هارون پیروی خواهی کرد» و علت این پیروی را چنین بیان کردنـد: «هارون بـدین جهت الگوی توست که خانـدانش او را کوچک شـمردند و علیه او شوریدند و خواسـتند او را به قتل برسانند. پس صبر کن، یا علی، بر آن ظلمی که قریش به تو خواهند کرد.»(۱)

براساس فرمایش حضرت موسی بن جعفر، پیامبر و امیرمؤمنان و حضرت فاطمه و امام حسن و امام حسین الگوی سایر امامان معصوم هستند: «به طورحتم و یقین، باید تقدیرات الهی دربارهٔ من به اجرا گذاشته شود؛ چراکه من پیرو پیامبر و امیرمؤمنان و فاطمه و حسن و حسین هستم.»(۲)

حضرت فاطمهٔ زهرا نه تنها الگوی مسلمانان، بلکه الگوی پیشوایان معصوم است؛

۱- . سلیم بن قیس،کتاب سلیم بن قیس، ص۷۶۹.

۲- . محمد بن حسن طوسی، الغیبه، ص۴۳؛ علی بن جعفر، مسائل علی بن جعفر، ص۳۴۷.

بـدین جهت است که می بینیم تمـام فرازونشـیب هـای زنـدگی حضـرت فـاطمه در زنـدگی معصومان تجلی داشـته است. الگوبودن ایشان، در فرمایش دو معصوم دیگر نیز به چشم می خورد: امام حسن عسـگری فرمودنـد: «نحن حجـج الله علی الخلق و فاطمه حجه الله علینا.»(۱) حضرت ولی عصر، امام زمانS، نیز دربارهٔ اسوه بودن حضرت فاطمه چنین بیان می کنند: «وَ فِی ابْنَهِ رَسُولِ اللهِ لِی أسْوَهٌ حَسَنَهٌ.»

در این مختصـر، تلاـش کرده ایم بـا ارائـهٔ ده تـابلوی زیبـا، تصـاویری از زوایـای اخلاقی زنـدگی حضـرت فاطمه ارائه کنیم؛ بـدان امیـد که هر مسـلمانی این تابلوها را برای الهام گیری در زنـدگی، جلوی دیـدگان خود نصب کند و به کمالات اخلاقی و شـیرینیِ محیط های زندگی اش بیفزاید؛ إن شاءالله.

ص:۱۰

۱- . فاطمه الزهرا بهجه قلب المصطفی، ص۷۴۴.

تابلوی نخست: احترام به پدر

زندگی حضرت فاطمهٔ زهرا سراسر عشق به رسول الله بود و ایشان به شدت به پدر احترام می گذاشتند: پیوسته دست پدر را می بوسیدند، تمام قد به احترام پدر از جا برمی خاستند و به گرمی از آن حضرت استقبال می کردند. عایشه گوید: «هیچ کس را ندیدم که کلام و سخنش شبیه تر از کلام و سخن فاطمه به سخن رسول خدا باشد. او هرگاه بر پیامبر وارد می شد، به او خوش آمد می گفت، دستانش را می بوسید و او را در جایگاه خود می نشانید. هرگاه نیز پیامبر بر او وارد می شد، فاطمه برمی خاست، به او خوش آمد می گفت و دستانش را می بوسید.»(۱)

هرگاه پیامبر از سفر بازمی گشتند، اول بر حضرت فاطمه وارد می شدند. حضرت فاطمه نیز از جای برمی خاستند، پدر را در آغوش می گرفتند و پیشانی پدر را می بوسیدند.(۲)

۱- . محمد بن حسن طوسی، امالی، ص۴۰۰؛ محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج۴۳، ص۲۵.

۲- . بحار الانوار، ج۴۳، ص۴۰.

تصویر

ص:۱۲

آن روزی که آیهٔ احترام به پیامبر را پروردگار نازل کرد، حضرت فاطمه به سبب احترام فوق العاده ای که به پدر می گذاشتند، دیگر از کلمهٔ پدر صرف نظر کردند و به آن حضرت، رسول الله می گفتند. اما پیامبر او را از چنین خطابی نهی کردند و فرمودند: «دخترم، این آیه دربارهٔ تو و خانواده ات نازل نشده است؛ تو از من هستی و من از تو هستم. این آیه خطاب به ستمکاران و اهل غرور و تکبر نازل شده است. تو به من پدر بگو؛ زیرا این، برای قلب و روح من دوست داشتنی تر است و خداوند را بیشتر خشنود می کند.»

روزی پیامبر بر حضرت فاطمه وارد شدند تا به او اطلاع دهند که حضرت علی از او خواستگاری کرده است. حضرت فاطمه برخاستند و ردای پدر را گرفتند و نعلینِ ایشان را از پا درآوردند و آب برای ایشان آوردند. سپس، دست ها و پا های پیامبر را شستند.(۱)

۱- . بحار الانوار، ج۴۳، ص۹۳.

بی شک، این درس اخلاقی از زندگی حضرت فاطمهٔ زهرا عمومیت داشته و هیچ گاه اختصاص به زن یا مرد، بزرگ یا کوچک و مسلمان یا غیرمسلمان ندارد.

تابلوی دوم: احترام به شوهر

حضرت فاطمهٔ زهرا بسیار به امیرمؤمنان احترام می گذاشتند. جابربن عبدالله انصاری می گوید که علی و فاطمه نزد رسول خدا رفتند و عرضه داشتند: «کدام یک محبوب تر هستیم؟» پیامبر در پاسخِ آن دو فرمودند: «تو شیرینیِ فرزند را داری و علی عزّت مردان را و او محبوب تر است نزد من از تو.» فاطمه فرمودند: «قسم به آن که تو را برگزید و هدایت کرد و امت را به دست تو هدایت نمود، تا زنده هستم به فضل و بزرگی علی اِقرار خواهم کرد.»(1) این احترام متقابل باعث شد که

ص:۱۴

۱- . ابن مغازلی شافعی، مناقب آل ابی طالب، ج۳، ص۳۳۱؛ بحار الانوار، ج۴۳، ص۳۹.

هیچ گاه و در هیچ مسئله ای، نزاع نکنند؛ چنان که این مسئله بر زبان هر دو جاری شد. هنگامی که حضرت فاطمه یقین به مرگ پیدا کردند، ام ایمن و اسماء بنت عمیس را فراخواندند و دنبال علی فرستادند تا ایشان نیز آمدند. سپس گفتند: «ای پسرعمو، مرگم فرا رسیده است و ساعت به ساعت به پدرم نزدیک تر می شوم تا به او ملحق شوم. ازاین رو، می خواهم

مطالبی را که در قلبم هست، به تو وصیت کنم.» حضرت علی گفتند: «ای دختر رسول خدا،آنچه دوست داری و می خواهی، به من وصیت کن.» پس امیرالمؤمنین بالای سر همسرشان نشستند و آنانی را که در خانه بودند، بیرون فرستادند. حضرت فاطمه لب به سخن گشودند: «پسرعمو... آیا در این مدتی که با من معاشرت داشته ای، دروغ و خیانت یا مخالفتی از من دیده ای؟» امیرمؤمنان پاسخ دادند: «هرگز! پناه به خدا. تو به وجود خداوند داناتری. تو نیکوکارتر، پرهیزکارتر، کریم تر و درمقابل خداوند، ترسان تر از آنی که بخواهی به سبب مخالفت با خود،

سرزنشست کنم... . جدایی از تو و نبودنت بر علی بسیار سخت و سنگین است.»(1)

علی پس از ارتحال فاطمه می فرمودند: «تا زمانی که فاطمه از دنیا رفت، من او را به خشم نیاوردم و بر کاری مجبورش نکردم. او نیز مرا به خشم نیاورد و در هیچ مسئله ای از من نافرمانی نکرد.»(2) ازاین رو، می توان مدعی شد که هیچ گاه کوچک ترین اختلافی بین علی و فاطمه نبود و این، به سبب احترام فوق العاده ای است که به یکدیگر داشتند.

1- . محمدجواد مروّجی طبسی، دردانهٔ دلداده، ترجمهٔ علی رضا کاوند، ص ۲۷۰.

2- . همان، ص ۲۷۱.

تابلوی سوم: زهد و ساده زیستی

حضرت فاطمه همیشه در زندگی ساده زیست بودند و هرگز به تجمل گرایی روی نیاوردند؛ به گونه ای که آغاز و پایان زندگی شان با حضرت علی بن ابی طالب یکسان بود. از امام محمدباقر روایت است که زیرانداز علی و فاطمه هنگام ازدواج، پوست گوسفندی بود و هرگاه می خواستند بر روی آن بخوابند، آن را برمی گرداندند و بر روی پشمش می خوابیدند. بالشتک آن دو نیز چرمی پُر از لیف خرما بود.(۱)

فاطمه ساده ترین و کهنه ترین و زبرترین لباس ها را به تن می کردند. جابر انصاری می گوید: «پیامبر، فاطمه را درحالی دید که عبایی از پوست شتر به تن کرده بود و با دست خود، آسیاب می کرد.»(۲)

۱- . بحار الانوار، ج۴۶، ص۱۰۴.

۲- . دردانهٔ دلداده، ص۲۰۹.

وقتی آیهٔ «وَ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعينَ» (= به درستی که دوزخ وعده گاه همهٔ آنان است)(۱) نازل شد،

پیـامبر به شـدت گریسـتند و یـاران نیز گریان شدنـد. یاران پیامبر که راهی برای آرام کردن ایشان نمی یافتنـد، تصـمیم گرفتنـد به دنبال دخت رسول خدا بفرستند. پیامبر با شنیدن این خبر خوشحال شدند و از گریه شان کاستند. بدین جهت سلمان را به محضر فاطمه فرستادند.

او وقتی که بر حضـرت فاطمه وارد شد، دید که ایشان مقداری جو در مقابلشان قرا داده اند و مشـغول آسیاب کردن هستند. سلمان فارسی پس از سـلام، جریان نزول آیه و گریهٔ رسول خدا را شـرح داد. حضـرت فاطمه ازجای برخاسـتند و لباس بسـیار کهنهٔ خود را که دوازده جای آن با شاخهٔ درخت خرما دوخته شده بود، پوشـیدند. سـلمان فارسـی وقتی که به چادر حضرت فاطمه نگاه کرد، گریان شد و گفت: «آه! آه! دختران قیصر و کَسرا غرق ابریشم اند و لباس دختر حضرت

۱- . الحجر، ۴۳.

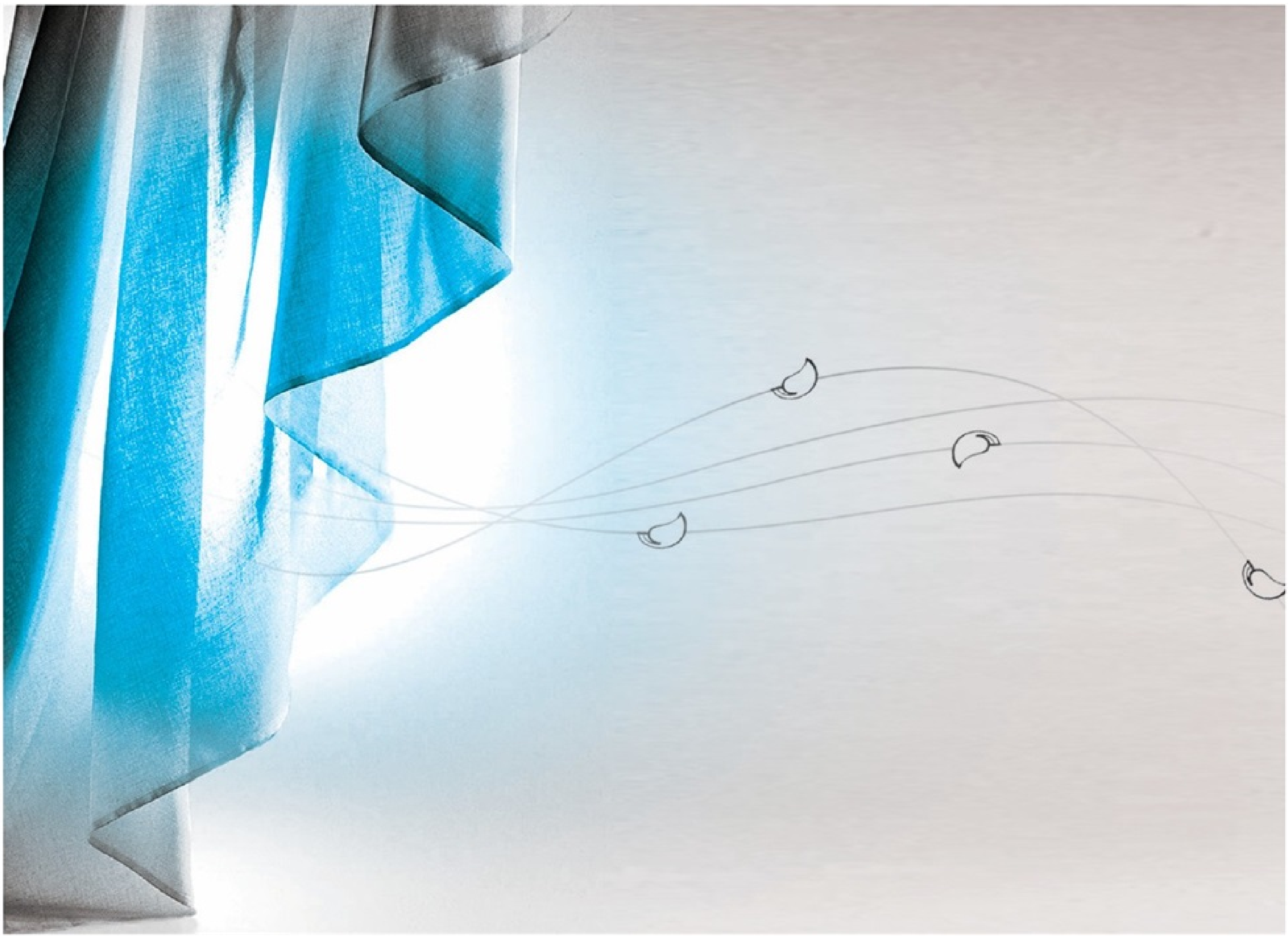
محمد صلی الله علیه و آله قطعه پشمی است که مندرس شده و دوازده جای آن دوخته و وصله شده است.»(۱)

درس حضرت فاطمه این است که به دنیا دل بسته نباشید که دل بستگی، غفلت می آورد و انسان را از کمال و رسیدن به مقامات الهی باز می دارد.

ص:۱۹

۱- . بحار الانوار، ج۴۳، ص۸۵.

تصویر

ص:۲۰

تابلوی چهارم: تقسیم کار

تقسیم کار بین فاطمه و علی در آغاز ازدواج آن دو انجام شد. امام باقر می فرمایند: «علی و فاطمه نحوهٔ تقسیم کار در زندگی را، خدمت رسول الله مطرح کردند. حضرت، خدمات بیرون خانه را به عهدهٔ علی گذاردند و خدمات داخل خانه را به عهدهٔ فاطمه.» اینجا بود که حضرت فاطمه فرمودند: «هیچ کس جز خدا نمی داند که چقدر خوشحال شدم؛ چراکه پیامبر از کارهایی که به عهدهٔ مردان است، مرا معاف کردند.»(۱)

در نظام خانواده، خداوندU نفقه را به عهدهٔ مرد قرار داده و به زن هیچ گونه نفقه ای در زندگی تحمیل نکرده است. این به سبب لطف و عنایتی است در حقّ زن، تا بیشتر و بهتر به وظیفهٔ اصلی خود بپردازد؛ ازاین رو، هیچ ضرورتی نیست که زنان با مشاغل سخت و پُردردسر و مشقت آور دست وپنجه نرم کنند.

ص:۲۱

۱- . محمد بن عبدالله حمیری، قرب الاسناد، ص۲۵؛ بحار الانوار، ج۴۳، ص۸۱؛ محمد بن حسن حرّ عاملی، وسائل الشیعه، ج۲۰، ص۱۷۳؛ میرزاحسینی نوری، مستدرک الوسائل، ج۱۳، ص۴۸.

درس دیگری که درباب تقسیم کار، از حضرت فاطمه به یادگار داریم، این است که ایشان با فِضّه، خادمۀ منزل، کار را در خانه تقسیم کرده بودند: یک روز کارها به عهدۀ حضرت فاطمه بود و روز دیگر به عهدۀ فِضّه.

سلمان فارسی از این ماجرا چنین پرده برداشت: روزی بر حضرت فاطمه وارد شدم. حضرت نشسته بود و با آسیابی که در مقابلش بود، جو آسیاب می کرد. دستۀ آسیاب خون آلود شده بود و حسین در گوشه ای از اطاق، از گرسنگی بی قراری می کرد. به حضرت فاطمه گفتم: «ای دختر رسول خدا، دست های تو با آسیاب کردن مجروح شده؛ درحالی که فِضّۀ خادمه، حاضر و بیکار است.» حضرت فرمودند: «پدرم فرموده است که کار منزل یک روز به عهدۀ فِضّه و یک روز به عهدۀ من باشد. نوبت فِضّه دیروز بود.»(۱)

۱- . قطب راوندی، الخرائج و الجرائح، ج۲، ص ۵۳۰.

تابلوی پنجم: تربیت فرزند

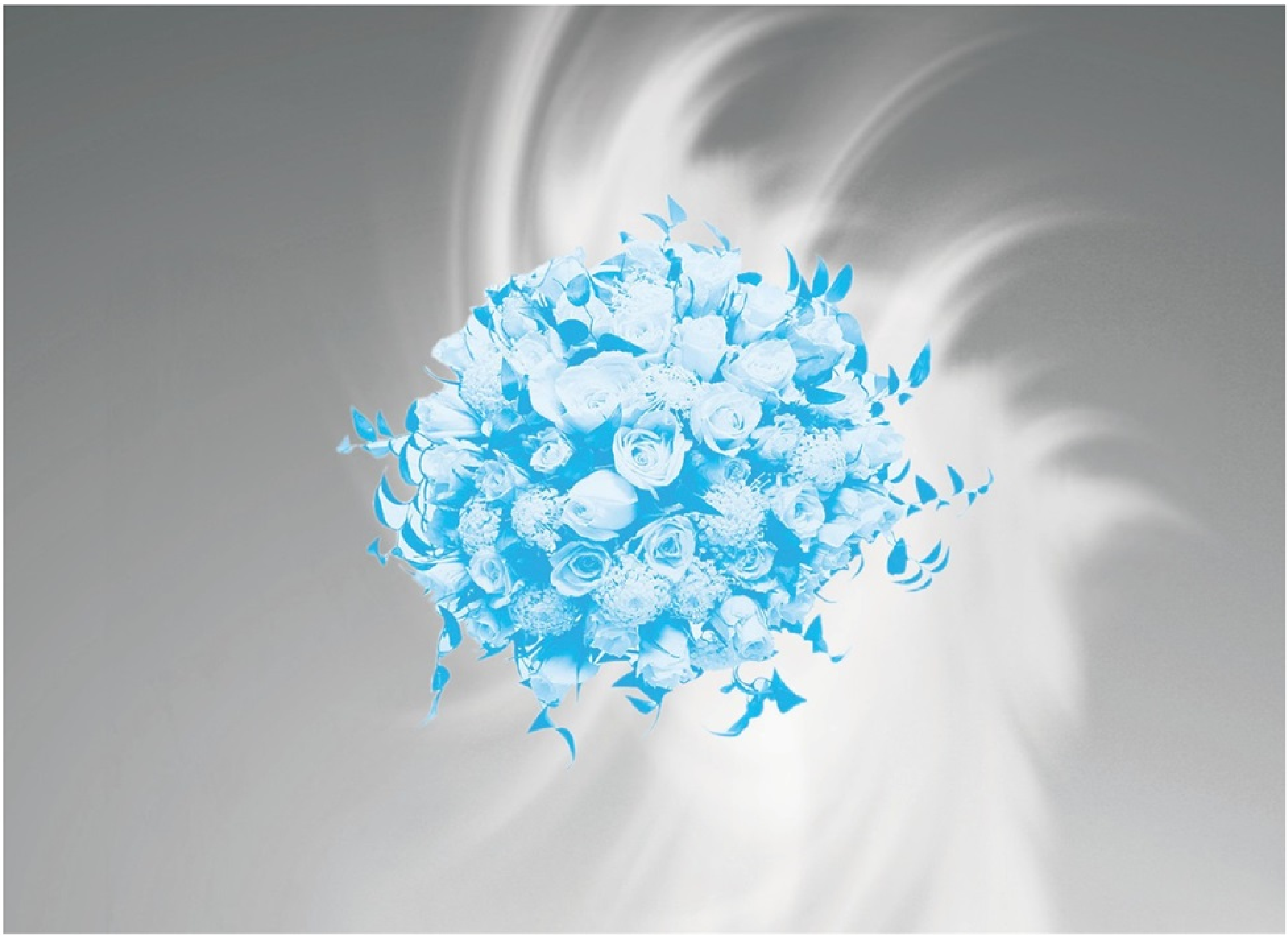
تربیت فرزندان خوب و تحویل آنان به جامعه جزو وظایف اصلی پدر و مادر است. البته نقش مادر تعیین کننده تر است؛ چراکه فرزندان، بیشتر وقت خود را در کنار مادر سپری می کنند.

زندگی حضرت زهرای مرضیه پُر از این عاطفه و محبت های مادری است. دستِ باکفایت و دامان پُرمهر و محبتش، فرزندانی همانند حسن و حسین و زینب کبری تربیت کرد. ثبت است که ایشان، فراوان با حسن و حسین بازی می کرده و اشعاری را در هنگام بازی با دو

فرزند خویش می سروده است. گاهی نیز به تلاوت قرآنِ امام حسن گوش فرا می داد تا آیات و وحی الهی را از زبان جگرگوشه اش بشنود.(۱) همین عنایت ها باعث شد که این فرزندان سرآمد روزگار شوند.

۱- . ابن بطریق حلّی، العمده، ص۴۰۰؛ علی بن عیسی اربلی، کشف الغمه، ج۱، ص۵۲۲.

تصویر

تابلوی ششم: نداشتن توقع در زندگی

در طول زندگی مشترک نُه ساله، هیچ گاه حضرت فاطمه چیزی از حضرت علی درخواست نکرند. او این روش را از پدر خویش آموخته بود. امام محمدباقر می فرمایند که فاطمه به علی تعهد داد تا امور مربوط به خانه و خمیر کردن و پخت نان را انجام دهد و همچنین به نظافت خانه بپردازد. علی نیز به فاطمه تعهد داد که آنچه از بیرون خانه است، به خانه بیاورد؛ همانند آوردن هیزم و تهیهٔ غذا. روزی به حضرت زهرا فرمود: «ای فاطمه، غذایی در خانه داریم؟» حضرت فاطمه فرمود: «قسم به آن که منزلت و مقام تو را بالا بُرد، سه روز است که در خانه چیزی یافت نمی شود، تا برایت بیاورم.» امیرمؤمنان فرمود: «چرا مرا خبر نکردید؟!» حضرت فاطمه در پاسخ فرمود: «پیامبر مرا نهی کرد که چیزی از تو بخواهم و فرمود که از پسرعمویت چیزی درخواست نکن؛ اگر چیزی آورد که بهتر؛ و اِلّا چیزی از او

درخواست نکن.»(۱)

دقت و تأمل در ماجرای یادشده، دریایی از معارف ناب اسلامی را به روی دیدگان خانواده ها باز می کند تا با نگرشی جدید به اصلاح زندگی خویش بپردازند. سرپرست خانه وظیفهٔ اخلاقی دارد که کمبودهای زندگی را در حدّ متعارف جبران کند؛ اما اگر شوهر در وضعیتی است که نمی تواند پاسخ گوی رفاه بیشتری متناسب با درخواست زن باشد، به نظر شما باید چه کرد؟ آیا نباید زن از توقعات خود کم کرده و تا روز گشایش، صبر و تحمل کند؟

همچنین، پیام حضرت فاطمه به مردان این است که اگر زن در موقعیتی نیست که بتواند توقعات مرد را برآورده سازد، هرگز نباید هدف طعنه و آزار شوهر قرار گیرد.

ص:۲۶

۱- . محمد بن مسعود عیاشی، تفسیر العیاشی، ج۱، ص۱۷۱؛ سیدنعمت الله جزائری، القصص الجزائری، ص۴۰۳؛ بحار الانوار، ج۴۳، ص۳۱.

تابلوی هفتم: حجاب و پوشش

به پوشش اسلامی، نه فقط زنان، بلکه مردان نیز باید اهمیت دهند. در غیراین صورت، هرگز امنیت اخلاقی در جامعه تأمین نمی شود.

شخصی نابینا از حضرت فاطمۀ زهرا اجازۀ ورود خواست. حضرت فاطمه خود را از او پوشانیدند. پیامبر به او گفتند: «چرا خود را از او پوشاندی؛ درحالی که او تو را نمی بیند؟» حضرت فاطمه پاسخ دادند: «ای رسول خدا، اگر او مرا نمی بیند، من که او را می بینم و او بوی مرا استشمام می کند.» پیامبر فرمودند: «گواهی می دهم که تو پارۀ تن من هستی.»(1)

حضرت زهرای اطهر در دوران حیات پدر، بیمار شدند. پیامبر همراه گروهی از یارانشان به عیادت ایشان آمدند و اجازۀ ورود خواستند. حضرت فاطمه فرمودند: «ای پدر،

۱- . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۸۹؛ علی بن جعفر، الجعفریات، ص۹۵؛ قاضی نعمان مغربی، دعائم الاسلام، ج۲، ص۲۱۴؛ ابن یوسف مطهر حلّی، العدد القویه، ص۲۲۴؛ نوادر الراوندی، ص۱۳.

نمی توانی بر من وارد شوی. زیرا عبایی بر تن دارم که هرگاه سرم را با آن بپوشانم، دو پایم آشکار می شود و هرگاه دو پایم را با آن بپوشانم، سرم پیدا می شود.» پس رسول خدا عبای خود را پیچیدند و آن را سوی ایشان انداختند و حضرت فاطمه خود را با آن پوشاندند.(۱) آری؛ همین مسئله درس بزرگی برای زنان پیامبر شد که هیچ گاه با لباس های خانه یا بی حج-اب و بدون پوشش مناسب، دربرابر مردان ظاهر نشوند.

حضرت فاطمه آن قدر بر پوشش بدن تأکید داشتند که حتی برای پس از شهادت، حاضر نبودند اندامشان در دید تشییع کنندگان قرار گیرد. وقتی بیمار شدند، به اسماء بنت عمیس گفتند: «مرا بر روی تختی حمل نکنید که جنازه ام ظاهر و آشکار باشد.» اسماء گفت: «نه، به جانم قسم، برایت تابوتی می سازم، مثل آنچه در بلاد حبشه دیده ام.» حضرت درخواست

۱- . ابونعیم اصفهانی، حلیه الاولیاء، ج۲، ص۴۲؛ دردانهٔ دلداده، ص۳۴۵.

کردند که آن تابوت را به وی نشان دهد. اسماء شخصی را فرستاد تا از بازار، شاخه های درخت خرما تهیه کند. سپس، تختی که نزدش بود، با آن شاخه ها به صورت تابوتی درآورد و این اولین تابوتی بود که ساخته شد. پس از ساخت تابوت، حضرت فاطمه تبسمی کردند. به جز آن موقع، روزی نبود که ایشان خندان باشند.(۱)

همچنین، از اسماء بنت عمیس نقل است که زهرای مرضیه به او گفتند: «من این عمل را زشت می دانم که پارچه ای روی جنازهٔ زنان می اندازند؛ زیرا هر بیننده ای از حجم و وصف آن جنازه آگاه می شود.» اسماء گفت: «ای دختر رسول خدا، من نظیر آن تابوتی که در سرزمین حبشه دیده ام، به تو نشان می دهم.» آن گاه فرستاد تا شاخه های تازهٔ خرما آورند و او تابوتی نیکو ساخت و پارچه ای روی آن انداخت

۱- . بحار الانوار، ج۴۳، ص۱۸۹.

حضـرت فـاطمه فرمودنـد: «چقـدر این تـابوت خوب است؛ زیرا جنـازه ای که در میـان آن است تشـخیص داده نمی شود که جنازهٔ زن است یا جنازهٔ مرد.»(۱)

ص:۳۰

۱- . همان.

تابلوی هشتم: تقویت روحیه، در فشارهای زندگی

بسیاری از خانواده ها در اثر نداشتن روشی صحیح در زندگی، با کوچک ترین مشکلات، از ادامهٔ زندگی دلسرد می شوند و گاهی، امید به زندگی را از دست می دهند و نهایتاً نظام خانوادهٔ آنان از هم می پاشد. حتی این مشکلات برای آنان به حدّی جدّی می شود که فکر می کنند هیچ راه حلی برای آن ها وجود ندارد. اما با کمی صبر، تحمل، مشورت و کمک خواهی از یکدیگر، می توان به زندگی امیدوار شد.

در این مسیر، این همسر است که نقش بسیار مهمی ایفا می کند و می تواند با درایت و کفایتی که از خود نشان می دهد، آن چنان مرد را به آرامش و سکون دعوت کند که یک باره، تمام دردها و غم هایش به دست فراموشی سپرده شود.

حضرت فاطمه در زندگی پُرتلاطم سیاسی حضرت علی با فراهم کردن فضای همدردی و صبوری، فشارهای طاقت فرسا را کاست و همدم لحظه های تنهایی همسرش شد.

ص:۳۱

امیرمؤمنان دربارهٔ همسرش، فاطمه، چنین فرمودند: «فَوَ اللَّهِ مَا أَغْضَبْتُهَا وَ لَا أَكرَهْتُهَا عَلَى أَمْرٍ حَتَّى قَبَضَهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لَا أَغْضَبَتْنِى وَ لَا عَصَتْ لِى أَمْراً وَ لَقَدْ كنْتُ أَنْظُرُ إِلَيهَا فَتَنْكشِفُ عَنِّى الْهُمُومُ وَ الْأَحْزَان.» (= به خدا سوگند، هرگز فاطمه را به خشم نیاوردم و هیچ گاه او را به کاری مجبور نساختم تا اینکه خداوند او را به سوی خویش فراخواند. همچنین، او هرگز مرا به خشم نیاورد و هیچ گاه نافرمانی نکرد. وقتی به فاطمه می نگریستم، تمام غم ها و رنج ها از من زدوده می شد.)(۱)

۱- . کشف الغمه، ج۱، ص۲۶۳؛ بحار الانوار، ج۴۳، ص۱۴۳.

تابلوی نُهم: پرهیز از اختلاط

پرهیز از اختلاط زن و مرد در جامعه، ضرورتی انکارناپذیر است و درصورت توجه نکردن به آن، بسیاری مفاسد اجتماعی بروز می یابد و نظم و نظام جامعه مختل می شود. از امیرمؤمنان روایت است که فرمودند: نزد رسول الله نشسته بودیم. ایشان فرمود: «مرا خبر

دهید که چه چیز برای زنان بهتر است.» همگی از جواب درماندیم؛ تا اینکه متفرق شدیم. من به سوی فاطمه بازگشتم و از آنچه رسول خدا به ما گفته بود، او را خبر کردم و گفتم که هیچ یک از ما جواب آن را نمی دانستیم و از آن شناختی نداشتیم. فاطمه گفت: «من جواب آن را می دانم: برای زنان بهتر آن است که مردان را نبینند و مردان نیز آنان را نبینند.» پس به سوی رسول خدا بازگشتم و گفتم: «از ما دراین باره پرسیدی که چه چیز برای زنان بهتر است. برای زنان بهتر است که مردان را نبینند و مردان نیز آنان را نبینند.» پیامبر فرمود: «چه کسی تو را از این جواب باخبر کرد؛ درحالی که نزد من پاسخ آن را نمی دانستی؟» گفتم: «فاطمه.» پس رسول خدا

از این مسئله به شگفت آمد و گفت: «همانا فاطمه پارهٔ تن من است.»(۱)

تماس های مکرر و اختلاط های زیاد میان زن و مرد، اگر هم سالم باشد، باز در اثر نگاه های مکررِ نامحرمان، به ویژه همکاران و هم کلاسی ها، عرصه را بر هر دو تنگ کرده و زمینه را برای دام گستری شیطان فراهم خواهد کرد.

۱- . بحار الانوار، ج۴۳، ص۹۲.

تابلوی دهم: دعا برای همه

به ما آموخته اند که نه فقط دیگران را در دعاهای خیرمان شریک کنیم، بلکه خواسته اند که اول برای دیگران امور خیر خواسته و سپس برای خودمان بخواهیم.

حضرت فاطمهٔ زهرا در دعاها، فقط دیگران را درنظر می گرفتند و هیچ گاه برای خود چیزی طلب نمی کردند. امام حسن مجتبی می فرمایند که دیدم مادرم فاطمه شب جمعه ای در محرابش ایستاده بود و پیوسته رکوع و سجود می کرد؛ تا اینکه صبحدم فرا رسید. شنیدم که او برای مردان و زنان مؤمن دعا می کرد و نامشان را می آورد. او برای آنان بسیار دعا می کرد؛ ولی هرگز برای خود دعا نکرد. پس به او گفتم: «ای مادر، چرا همان طور که برای دیگران دعا می کنی، برای خودت دعا نمی کنی؟» گفت: «ای پسرم، اول همسایه و سپس اهل خانه.»(1)

۱- . دردانهٔ دلداده، ص۲۰۸.

همچنین، حضرت موسی بن جعفر به نقل از پدرانش می فرمایند: «فاطمه هرگاه دعا می کرد، برای مؤمنان دعا می فرمود، نه برای خودش. پس به او گفتند که چرا برای مردم دعا می کنی، ولی برای خودت، نه. گفت: اول همسایه و بعد اهل خانه.»(1)

۱- . بحار الانوار، ج۴۳، ص۸۲.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹
امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹